

تورک پوردی

تورک ادبیاتی مرکزی لیبیتی لطفزاده نشر اولونور

نومبرو : ۱۴

اول بشتنجی سنه

جلد ۳

تشرین قانی ۱۹۲۵

میدت و دیدیما

دیدیما یولنده

— ۲ —

بلاط ایله (یوران) آره سی اون سکز کیلومترودر. (پاین) pline بومسافه نك
۱۳۰ (استاد) راده سنده بولندیغنی سویلر که آشانی یوقاری اون سکز کیلومتر و
دیدیکدر . یول بلاطدن جنوب غربی استقامتنی تعقیب ایدهرک « قالا باق » و « کوللوک »
تیه لرك ائکسندن طولاشیر و غرب استقامتنده آغا جلقلی ، ایکی طرفی آلاقی تیه لردن
متشکل بر بوغازدن کچوب ، بر بچق ساعتک بر کیدیشدن صو کره ایکی یوزاوتوزمتر و
ارتفاعنده بولنان (آق کوی) ه کلیر . اراضی تیه جکلردن متشکلدر و بو تیه جکلر
شمال غربی استقامتنده (بش پارمق) طاغ نك ائکیله برلشیر . آق کوی دکر منلری ،
مکتبی و بویوک کلیسای ، کوزل کار کیر ایکیشر قاتلی اولریله حربدن اول معمور
بر روم کونی ایمش . الیوم برقاج مهاجر عائله لرینک اشغال ایتمکده اولدقلری ، اون
بش ، یکر می خانه دن ماعداسی غیر مسکوندر . سکز دکر منندن ایسه بو کون آنجق
بری ایشله یور . قریه نك حرکتسز ، جانسز سوقاقلری ، بوش ، انساندن خالی
اولریله ، روحه صیقینتی ، ونهایتسز سکوتی انسانه اور ککلک ویرمکده در . قریه یه
کیرن یولک صولندن بر یول آریلوب میله ت حفریاتی یاپان متخصصلرک ، کندی
اقامتلی ایچون یایدیرمش اولدقلری ایکی قاتلی ، بالقونلی و بوتون استراحتلری
تأمین ایده بیله جک صورتده یاپیلمش اوه کیدر . بو او قریه نك غربنده بر تیه ده
و بویوک بر باغچه ایچنده در . بورادن منظره ، بوتون میله ت اوواسنی ، دکرزی ، سیسام ،
یاتموسی آطه لرینی احاطه ایدر . او ، ووقتیله معمور باغچه سی ، حرب عمومی نتیجه سی

[۰] برنجی مقاله جلد : ۳ ، نوسرو ۱۳ ده در .

بوكون خراب برحالده در . حفرياتدن چيقاريلش هيكلر ، محكوك طاشلار ، دېرك باشلقلىرى ، تصاويرى حاوى لوحه لر ، برائى تدقيق بورايه كتيريلوب باغچىنىك بركنارىنه ديزلمشدر . متخصصلر حفريات ختامنده بلاطدن بورايه كليرلر ، قبعانده بولنورلر . و بوراده ياتارلر ايدى . خانه نك براوطه سى ، برچوق هيكلجكلر ، قنديل ، وازو كى آثار ترابيه ديزيلش رافلىيله عادتا اوراق برموزه حالنى آلمشدر . بوراده موجود اثرلردن بعض محكوكات و تصاويرى حاوى طاشلارى و فوق العاده كوزل يايىلمش اوچ قادين هيكللى ايله برچوق آثار ترابيه يى از مير موزه سى كوندزىلك اوزره تفريق ايتىردىم . بر ساعت قدر بوراده توقفدن سوكره يولمزه دوام ايتدىك .

آق كويدن اعتباراً يول يىنه جنوب غربى استقامتى طوتوب ، آق كويك مسكون بولندينى زمانلر ، بوستانلريله پك معمور اولان برواديدن كچر وايكى ساعتمده (بلا تا) برونندن ساحله اينر . بو موقعده منظره (پوزه يدون) برونه قدر تكميل ساحلى لپسو ، پاتموس ، غايدارونيس آطه لر ينك افقلىده كورون تپه لر يى و مندرسك درت كيلومترو قدر دكزه اوزانمش منصبى احاطه ايله مكده در .

ايلروده مملكتته دهها زياده بركت و برمسى مامول اولان ، بو كوزل و عجيب مندرس سنده اون درت ويا اون آلتى مترولق بر محلى كتيردىكى چامورلر ايله دكزى بلافاصله طولدير مقدمه در . دكزه اوزاندينى ديك بعض قسملرنده حتى نبات نشوونما بولمغه باشلامشدر . بوكيديشيله ، استقامتى تبديل ايتمه جك اولور ايسه ، برچوق عصر سوكره ساحل ايله ، قبل الميلاذ (۷۰) سى سنده قورصانلرك بر زمانلر هنوز كنج بولنان (ژول سه زارى) قاچيردقلىرى ، (غايدارونيس) آطه سى بلكه برلشمش اوله جقدر . بو حالده وقتيله بر كورفر اولان (ميله ت) اوواسى برينه سى سامك جنوبنده يكي دن وجوده كمش بويوك بر كورفر قائم اوله جنى تخمين اولنور . كيرينتبلى ساحلك تخميناً قرق مترو بويوكسكلكنده و بر طاشلق اراضيدن كچن بول طار و چاقيلق قدر . بر طرفى قبالق و دكز طرفى اوچوروم اولوب قبالر بعض محللارده ساحله طوغرى بردن اينر .

باركيرلر يورومكده پك مشكلات جكيورلر ايدى . يولك قره طرفى ايسه تپه جكلردن متشكل اراضيدر و بوتپه لردن برچوق دره لردكزه آققده در .

درہ لک ایکی طرفی زقم اور مانلریلہ مخاط ومنصلری اکثریا بطاقلق وسازلقدر .
 ساحلک قیالریلہ قطع اولنیان اقسامی قوملقدر ووقوملق مندرس منصبہ طوغری
 ایلرلہ دیکہ کنیشلر و (میقالہ) برونہ طوغری برقوس چورر . ساحل بوی
 غایت کوزل اولوب برطرف دکز ، واوزاقدہ آطلر ، قرہ طرفی ایسہ ، مختلف
 ارتفاعدہ تپہ جکلریلہ مزروع وادیلریلہ ، زیتونلک واینجیرلکریلہ خوش وسویملی
 برمنظرہ ارانہ ایتمکدہ در . بورانک زنکینلری طرفدن وقتلہ ترلا اینجیرلک ویوستانلر
 بچندہ یاپدیرلش یازلق خانہ لر شیمدی انقاض حالندہ در . یوللہ بیزانس دورندن
 قالہ بردہ کلیسا ومناسیر خرابہ سنہ راست کلنور . بوتون بویرلردہ ساعتلرجه
 کیدیلسہ تک برانسانہ تصادف اولمیدی کبی قوش بیلہ اوچدینی کورولور . قوماق
 ساحلہ طالعہ لک وورمہ سندن حاصل اولان کورولتودن باشقہ بومحلدہ سس صدا
 ایشیدلہ دیکندن ، وهرجه تله لطیف اولان بویر ، قلبہ حزن ویرمکدہ در . بوقوش
 اوچاز ، کاروان کچمز یوللردن متمادی بش ساعت کیتدیکمز حاللہ بر تک انسانہ
 راست کلک نصیب اولمیدی .

قلبی ملالہ دولدوران بومتروک یرلردن کچرایکن ، آلاشہر ، صالحلی ، برغمہ نک
 جانلی ، برحیات اووہ لری کوزمک اوکنہ کلدی . قیرمزی باش اورتیسی ویا آل
 پشته ماللریلہ یشیل تارلالردہ برر کلنچک حالنی آلان از میرتور کیلرینی سویلیہ رک
 برشوق وشطارت چالیشان قادینلری خاطر لادم . کوزلرم اوکوزل کلنچکلری ،
 بوایصسز یوللردن کچرایکن آرامشدی . سوکیلی وطنک بوکوزل طوپراقلرینہ عفو
 قابل اولمیان تاریخ خطاسی اولہرق صالدران جانوارلر ، بوسویملی کلنچکلردن
 کیم یلور نہ قدرینی صولدیرمش ، قیرمشدی .

کونش چوقدن غروب ایتمش ، دیدیمانک لیمانی اولان (قوولہ) یعنی اسکی
 (بانورموس) دن اوزاقلاشمش وجنوب شرقی استقامتی تعقیب ایدیوردق . کچیلن
 ایکی اوچ کویری ، وایشیدیان کوپک حاولامالری (بوران) یاقلاشیلدینی ایما ایدیوردی .
 تپہ دن بر دکرمن کوزو ککک باشلامش وبولدہ بر جادہ حالنی آلمشدی . اوزاقدن
 بر قاچ کیشینک بزہ طوغری کلکدہ اولدقلری کورولدی . کچیکمش اولدینغمزدن

واورتهلق خیلی قرارمش اولدیغندن بزلی آرامغه چقانلر حفريات ياپان دوكتور
(هورمان) ایله اسکان ایشلری ایچون یوراندی بولنان آق کوی قائممقامی ایلی.
حافرلرک مسافر پرور خانه سنک آیدینلق صوفه سنده ، آقشام یمکی ایچون
ترتیمز اورتو ایله سوسلنمش مکمل بر ماصه بزلی بکله یوردی .

پروفسور (شده) استانبولده بولندیغندن ، کندیسنه وکالت ایدن معاوفی ،
آثار عتیقه متخصصی مونیخ شهراماتی معماری معمار-مهندس دوكتور(هورمان)
ایله حفريات وخصوصیله دیدیمایه دائر اوزون وطاتلی مباحثه لرله کیچ وقته قدر
اوطوریلدی . ایرتسی صباح ایرکنجه حفريات محله کیدلمکه قرار ویریلرک
اوطه لریمزه چکیدک .

حفريات ياپیلان دیدیمامعبدی ، قصبه نك همان اورتی سنده ومرتفع بر محله در.
حفريات دن اول ، (تکسیه) نك تهرینی وجهله او شمیدیکی معبدک یرنده اوزمان
برد کرمن بولونویور، ومعبدک آنجق اوچ جسم ستونی کوریه یلیوردی .

حال حاضرده بوطوپراقلر آتیلمش و بو نظیر سزینا میدان چیقاریلمشدر .
اصل معبد اون ایکی بیک مترو تریغنده اولوب ، قرق بیک مترو تریغنده
وتکمیل بر محله یی استعابه مساعد بر میدانک اورتی سنده بولونویور . معبدک و میدانک
تطهیری ایچون چیقاریلان طوپراغک مقدارینی تخمین انسانی حیرتده بر اقیور .

واسع حفريات محلتک اطرافی ، میدان چیقاریلان معبدک تخریب اتدن وقایه سی
نظر اعتباره آلمش اولان ، پروفسور (قناقفوس) بر دیوارله هر طرفنی چویریمشدر .
معبد - (پوزیدیوم) لیماندن اوچ کیلو مترو مسافده بولنان تپه نك اوزرنده
انشا ایدلمش ، مستطیل شکلنده ، اولوب هر جهه سی ، یدی باصامقلی بر مردیونله
چویریش وزمین مرمر لوحه لرله دوشنمش بر تراسه اوزرنده در . دوت اطراف
چیفتر ایکی صیره ستون (دیپهر) اوزرینه در جهه = (پروناوس) ده اوچر
صره دن اون ایکی ستون واردر . قبل المیلاد دردنجی عصرک باشلانغجنده میله تلی
(دافنيس) و نه فزلی (په اوینوس) طرفندن بنا ایدلمش اولان بومعبد نه فزک
(آرتهمیس) معبدیله هم عصر در قبل المیلاد ایکنجی عصرده بر حیات اولان معمار

(ویتروو) دیدیما معبدی تعریف ایدر ایکن بونک (اولمپیا) ده کی « ژوپتیر »
(نه فوز) ده کی « آرتهمیس » و (آلایسس) ده کی (سهرهس) معبدلریله دنیانک
اک بیوک والته مزین معابدنده معدود اولدیغنی سولیسکده در . قبل المیلاد ۱۵۰ سنه
سنه طوغری ایکنجی سالونک مدخلی یاپیله بیلمش و یوزسنه صوکره اون دردنجی
(بتوله مه) معبدده حرمة مدخل ایچون فیل دیشندن معمول قبولر قونیلیمسنى
امر ایتشدی . مع مافیه تدرنجی بر صورتده معبدک اتمامنه چالیشیلدیغنی حالده
هیچ برزمان اتمامی میسر اوله مامشدر . اودرجه واسع و فوق العاده بر اعتنا ایله
یاپیلیور ایدی . بلکی مصرک اوجسیم بنالرینه بر نظیر یاپیلماق ایستلیوردی .

پک اسکی بر دورده اهالی اصلیه طرفدن مؤسس بر (اوراقل) یرینه
بالاخره « ایونیالیلر » (آپوللو الهی) نه نسبتله بر معبد تأسس ایتشلر و بو معبد
عصرلرجه (برانخید) نامیله یاد ایدیلن بر راهب عائله سنک النده بولنیوردی .
باش راهبک وظیفه سی بابادن اوغله انتقال ایدن بر وظیفه روخایه ایدی .

دیدیما معبدی پک زیاده شهرت آلهرق (ده لقی) ده کی مشهور معبد ایله
رقابتده بولنیور ایدی . هر طرفدن زیارتنه و کاهندن استکناه ایتمکه کلیرلر .
و (میلته) ده دیدیمانک شرفنه او یونلر ترتیب ایدیلیور ایدی . بر زمانلر معبدک
شهرتی اوقدر آرتمش ایدی که قبل المیلاد یدنجی عصرده حکومت سورن مصر
قرالی (نه خو) ولیدیا قرالی مشهور (قره زوس) و برغمه قرالی (پروزیاس) پک
چوق قیمتدار هدایا کوندرمشلردی .

کوندریان هدیهلرک مقداریله کوندرنلرک اسملری ، معبدک اطرافنه تعلیق
ایدیلن مرمر لوحه ده حک ایدیلیوردی .

میلتهک فتحندن صوکره ، قبل المیلاد ۴۹۴ سنه سنده (دارا) معبدی یاقدیر -
مشدی . خلفی (سرخس) دیدیما معبدندن ماعدا ایونیانک تکمیل معابدی
تخریب ایتدیرمش و دیدیماده کی مشهور آپوللو هیکلای ايله برابر (برانخید)
عائله سنى ایرانه سوق ایتدیرمشدی . (برانخیدلر) برابرنده معبدک خزینه سنى ده
کوتورمشلردی .

(برانجيد) عائلهسى معبدك خزينهسى سرخسه تسليم ايتىش اولدىغىدىن
اسكندر كير دارايى مغلوب و پايىختى اولان (اكباتان) شېرىنى فتح ايتدىكى
زمان بوعائلهك بوتون افرادىنى اهانلارندن دولايى اعدام ايله مشهور بوللاوهيكلنى
تكرار ديدىما معبدىنه اعاده ايتديرمشدى . اسكندر كير زمانده معبدك شېرتى
تكرار هر طرفه يايلىمغه باشلامش ، باخصوص بوحكمدارك خلفارندن (سلفقوس) لر
برچوق هدايا كوندردىك شرف و قدسىتى اعلا ايتىلردى .

ايسته بوزمانلرده معبدك انشاسنه يكيدين - يوقاريدىه اسملىرى ذكر اولونان
معمارلر طرفىدىن - باشلانيلمش ، (ترايان) و (آدرين) ده انشاآلك اتمامه
چالشمشلىر ايسوده ، معبدك واسع برمقياسده طوتيلمش اولدىغىدىن ، داخلى
و خارجى اقسام و تزئيناتىك برقىمى يايلىمىش اولمغله برابر تماميله اتمام ايديلهمدىكى
كچى ستونلرىك هېسىده يرلرينه ركز ايديله مامشدر . بونكه برابر شېرتى بك بويوك
اولوب خزينهسىده برقيمتدار هديلر احتوا ايتمكده ايدى . صوكره لرى معبدك
اطرافنه قبل الميلااد اوچىنچى عصرده ژيمنار ، هاملر و مسافر خانه لر علاوه ايدلمشدى .
معبد ، دفعايله يانغىن و زلزله لرك تخريباتنه معروض قالمشدر . قبل الميلااد ايكنچى
عصردين ، بعد الميلااد اون بىنچى عصره قدر وقوعه كلن شدتلى حركت ارضلر
غرب جنوبى آناطوللىك هر طرفنى صارمىش برچوق بلده لرىنى خراب ايتمشدى .
تارىخده مقيد اك شدتلى حركت ارضلرك بىعضيلرى شونلردىر :
ايمپراطور (اوگوست) زمانده بويوك زلزله آيدىن و حوالىسى تماميله تخريب
ايتمشدى .

ايمپراطور (تيبير) دورنده عىنى كونده غربى آناطوللىك اون ايكى شېرى خاك
ايله يكسان اولمشدر .

ايمپراطور (ترايان) نك زمان سلطنتده بعد الميلااد ۱۵۰ تارىخده غربى آناطوللى
بوغالاتيا لككسندى عظيم زلزله لر وقوعه كلىشى .
ايمپراطور (آنتونين) زمانده ۱۴۵ تارىخده ردوس و آناطوللىك جنوب
غىرىپسندى بويوك زلزلات ارضيه وقوعه كلىشى .

۲۳۸ و ۲۴۴ سنہ لرنده ینہ بویوک زلزله لر اولمشدر .
(غراتین) زماننده و ۲۶۲ سنہ سنده ردوس ولیدیاہ بویوک بر زلزله
وقوعہ کلمشدر .

۳۵۴ و ۳۶۵ سنہ لرنده ده نیقومہ دیادہ مدہش بر زلزله اولمشدر .
۴۰۰ سنہ سنده استانبول وجواری ایله آناتولینک غربی سواحلتندہ کی شہر لر
کاملاً خراب اولمشدر .

۵۴۴ سنہ سنده وقوعہ کلن حرکات ارضیہ مؤرخلرک روایتہ کورہ قرق کون
دوام ایتمشدر .

۵۵۷ سنہ سنده ایسہ استانبولده وقوعہ کلن زلزله اون کون دوام ایتمشدر .
۷۴۲ سنہ سنده کی زلزله تکمیل آوروپائی صارصمش و آلتی یوز شہر خراب
اولمشدر . مختلف عصر لردہ وقوعہ کلن زلزله لرک استقامتی ییقیلان ستونلرک
وضعیتندن تعیین اولنہ بیلدیکنی ، مغنیسا ، نهئوس تہ فہز ، برین و دیدیما معبدلرینک
ستونلرینک بر قسمی شرق و شمال شرقیہ و دیگر قسمی غرب ، و جنوب غربی
جهتہ طوغری ییقیلمش اولدقلرندن مختلف زمانلردہ وقوعہ کلن حرکات ارضیہ مکده
عینی استقامتدن کلمش اولسی نظریہ سنک بعید الاحتمال کورولمیدیکنی (تکیہ)
ذکر ایدر .

زلزلہ لردن ماعدا دیدیما معبدی قورسانلرکده مطمع نظری اولمش و میلاددن
۸۰ سنہ اول معبدک خزینہ سی و قیمتدار اشیالری یاغما ایدیلمشدی . شمالدن
آناتولیہ هجوم ایدن ملتله بحرآ (غوت) لر دیدیما معبدی ، یغما و تخریب
ایتشلردی . ایشتہ بوکبی وقوطاہ معروض قالان معبدک صدمہ لردہ مقاومتی آزالمش ،
حریقلر (پرونااوس) ک طوائی احراق ایتدیکی کبی صوکرہ کی زلزله لردہ بومحکک
ستونلرینک باشلرینی تخریب ایتمش و قیمتلی مصنع (فریز) لر یرلرہ دوشہ رک
پارچہ لانمشدر . واقعا معبد هر حرکت ارض وقوعندہ تعمیر ایدلش ایسده سلجوق
قیلر دورنده متروک قالمش ونهایت ۱۴۴۹ سنہ سنده وقوعہ کلن بویوک بر زلزله
سنانک تمامیلہ محوینی بادی اولمشدر . ایشتہ بورادہ مختصرجه تعریف ایدیلن معبدہ

حقنده قاره موسیو (ویغاند) ک میلەت و دیدیم حفریاتی نه دائر نشریاتندن تعمیق معلومات ایده ییلور .

بیزانسک (ژوستیان) دورنده دها هنوز تکمیل اقسامیه موجود بولان معبدک خلوتکاهنه بر برج وبر اوافق کلیسا یایدیرلمشدی . حریق نتیجه سنده محترق اولوب بالا آخره عینی محله یته بر کلیسا بناسی وجوده کتیرلمشدی . ایوم خلوتکاه بیزانس اثرلرندن تمامیه تطهیر ایدلمشدر .

۱۸۵۸ سنه سنده انکلیزلر طرفندن یاپیلان حفریات برنجی حفریات اولوب مقدس جاده نیک ایکی طرفنی تزیین ایدن هیکلر اوزمان انکلیزیه نقل اولمشدی . ۱۸۷۲ ده (زمیه و طوماس) طرفندن حفریانه بولنلدی ایسه ده سطحی بر تجربه دن عبارت قالمشدر . ایملک جدی حفریات ۹۶-۱۸۹۵ سنه لرنده (بون رهمول) و (هوسولیه) نامنده ایکی فرانسه ز عالمی طرفندن اجرا ایدیلوب حفریانه دائر مهم اثرلر نشر ایلشدر . ۱۹۰۶ سنه سنندن اعتباراً میلەت حفریات ساحه سه ادخال ایدیلن دیدیم حفریاتی برلین موزه لری مدیری موسیو (ویغاند) طرفندن فاصله ایله بو کونه قدر یاپیلماقده اولوب پک مهم نتیجه لر حاصل اولمش، صنعت قدیمه نیک اناطولیده وجوده کتیرمش اولدینی بو نظیرسز اثر معماری طوبراقلر آلتندن تمامیه میدانیه حیقاقلمشدر .

معبد مرمر لوحه لرله دوشنمش و ۵۲ + ۱۱۰ مترو تریعنده یدی باصامقله چیقیلور بر تراسه اوزرنده انشا ایدلمشدر . بنانک شرق جهتنده نصف دائره شکلنده کی تراسه (آرقائیق) دورندندر . حفریات اثناسنده تراسه نیک زمینده ظهور ایدن تمللر ایرانیلر زماننده احراق ایدیلن قدیم معبدک تمللری اولدیغه شبهه براقه مقده در . حتی ایوم معبدک جبهه سه مصادف مدور شکلده کی بر مذبح محلی شمدیکی معبدک جبهه سنک براز جنوب شرقی جهتنده بولنمشی بو معبدک (آرقائیق) دورندن قالمه ودها زیاده غربیه متوجه اوله رق بر معبدک انقاضی اوزرینه یاپیلمش اولمش قومنزی تأکید ایتیمکده در . زیرا بو مذبح محلی اولدن اسکی معبدک تام جبهه سنده بولنیور ایکن یکیدن انشا ایدیلن معبد دها زیاده غربیه متوجه اوله رق یاپیلمش واشبو مذبح ده شمدیکی معبدک جبهه سنده انحراف ایتمش اولیور .

معبدك جبهه سه مصادف نصف دائره شكلنده کی تراسه دن درت قدمه ایله معبد اوکنده کی دوز محله ایدیلور . معبدك جنوب طرفده یدی قدمه لی مردیوه نلر طرزنده کی صره لر معبدك اطرافده وقوع بولان قوشولر و او یونلری سیر ایدنلر ایچون یاپیلمش صره لر اولوب بعضیلرینک مرمر دوشه مه لرنده بویرلری اشغال ایده جك اولان معتبرانك اسملری محکوکدر .

معبد درت جبهه دن یدی باصاماقلی مردیوان ایله چوریلش اولوب جبهه دن اون اوچ باصاماقله معبدده داخل اولنور . باصاماقلر مرمر دندر . کرک باصاماقلرک و کرک بئیک دیوارلرینک بعض محللارنده طاشچی اوسته لرینک ایلك حروفاتی موجوددر که اشو اقسامک هنوز دورلتمه یوب ناتمام قالمش اولدق لرینی کوسترر . اینیه انشا آتنده طاشچی اوسته لری ایشلدکلری قسملرده اسملرینک ایلك حروفاتی طاشلر اوزرینه حک ایدرلر ایدی بونکله بنا امینی اوسته لرک نه قدر مدت ایشلدکلرینی و یومیه لرینی حساب ایدرلر و اوسته لرده معیتلرنده چالیشان چیراقلرک اسامیسنی طوتارلر ایدی . تراسه دن اعتبارآ بنانک زمین قورنیشلرنده کوریلن تزینانک هنوز طاسلاق حالنده ایلمش و اتمام ایدلماش اولدیغنی کوسترمکده در . حتی اوسته لرک تزینات و منقوشانک نه لرزده آیشلمسی لازم کله چکنه دائر چیراقلره چیزدکلری نمونه لرده موجوددر . معبدك درت اطرافنی چفت صره ستونلر ایله چوریلشدر . ایکی جبهه ده کی ستونلرک مقداری اونر ویان جبهه لرینک که یکرمی و (پروناوس) ک اون ایکی که معبدك بو صرتله یوزیکرمی عدد ستونی وارددر . ایکنجی سالونک ده آروجه ایکی ستونی وارددر . اییونیک طرزنده ستونلرک سکز گوشه لی قاعده لرینک قطرلری ۲,۴۵ و ستون کووده لرینک قطرلری ۲,۳۵ مترو اولوب یالک زستون کووده لرینک ارتفاعی ۱۹,۵۰ و شاق ، قورنیش و فریزلری ایله برابر تکمیل برستونک ارتفاعی ۲۴,۵۰ مترو در . ستونلر اولوقلیدر . اولوقلرک مقداری اوتوز اوچدر . (نهفه ز) معبدینک ستون اولوقلرینک مقداری اوتوز آلتیدر . قاعده لره (چفت تروخیلوس) طرزنده اطورتیلشدر . بونلرک چنبرلری بربرلرینه گرفت یاپراق و چنبرلرک آلت قسملری بابقه نقشلر ایله ایشلمشدر . سکز گوشه لی قاعده لر دن ایمپراطور (قالیغولا) زماننده

رکز ایدلمش اولانلری ایکسی داتما عینی نقشلر ایله تزیین ایدلمشدر. بونلرک هر بر ضلعه مصادف لوحه دن بری تصاویر و دیگرى چيچک نقشلرینی حاویدر. گوشه لره مصادف ستون باشلقلری ایسه ایکیشر بوغا باشی بر (اله) تصویرى و باشلقلرک گوشه لری قنادلرینی یاریم آچش قارقال رسملریله سوسلنمشدر. فریزلرک منقوشانی چلنک ایچنه آلمش (مه دوز) باشلرینی حاویدر. شیمدی ستونلرک اکثریسی یارینه قدر ییقيلمشدر. یالکیز اوچ ستون تمام برحاله و بونلردن یان یانه بولنان ایکسی قورنیش و فریزلریله موجود اولوب اوچنچی ستون ایسه رکز ایدلمش اولدینی حالده هنوز ایشلنماش و ناتمام براقيلمشدر. معبدك بعض محللارنده ستونلرک یالکیز قاعده لری ایشلنمش اوله رق قونیلمش و اوزرلرینه ستون رکز ایدلماشدر. حتی ستون قاعده سی یاپیلمق اوزره جلب ایدلمش اولان جسم مرمر پارچه لری ستونک رکز ایدیله جکی محله قدر کتیرتیلش اولدینی حالده اوراده براقيلمش و ایشلنمی نصب اولماشدر.

معبدك هر معبد کبی اوک اورتہ و ایچ سالوندن (سه للا) عبارت اولوب ایچ سالونده معبدك اک مقدس محلی (آدیتون) بولنیور ایدی. سالونلری یکدیگرلرندن تفریق ایدن دیوارلرک ارتفاعی در در مترو بعض محللارنده ایسه دهها زیاده در. حتی ایچ سالونک دیوارلرینک ارتفاعی سکیز مترو دن زیاده در. معبدك دیوارلری فوق العاده اعتنالی برطرزده یاپيلمشدر. اوست اوسته موضع طاشلرک آره فاصله لری بیله کورولما مکده در. طاشلر اودرجه امتزاجلی قونیلمشدر. (برونا اوس) ک عرضاً در در صره درینلکه طوغری اوچر صرمن اون ایکی ستونی واردر. و قتیله طوانی واردی برنجی سالونی ایکنجیدن تفرق ایدن دیوارک ارتفاعی طقوز مترویه قریب اصلنده معبدك تکمیل دیوارلرینک ارتفاعی ستونلرک اتفاعلری نسبتده بولنیور ایدی. (برونا اوس) دن ایکنجی سالونه آچيلمش مدخلک عرضی سکیز مترو اولوب باصمفی و یان سوکله لری یکپاره جسم مرمر پارچه لرندندر. بومدخلدن ایکنجی سالونه یعنی کاهنلرک غائبن آلمش اولدقلری خبری کندیلرینه مراجعتمده بولنانلره سوبلدکلری سالونه کلپز

کور یورز کہ دنیا قورولہ لی صافدلر او فور و کچلرک التندن قور تولہ مامشدر در .
 بو بیوک مدخلک صاغ و صول طرفندہ و معبدک آلتندن کچرک حلوتکاهہ منجر
 ایکی تونل کچی یول ردر . بو یوللر اودرجہ ایی محافظہ ایدلمشدر کہ طاشچی
 اوستہ سنک اورادن هنوز چیق دینی ظنی ویرمکدہ در . ایکنچی سالون (برونا اوس) دن
 بر یحق مترو دہایو کسکدر . قدمہ یوقدر و بو یوکسک محلدن کاهنلر زوارہ (اوراقل) ک
 مقرراتی بیلدیر لر ایدی و بوسیدن بو سالونک مدخلی قبوسز اولہ رق غایت واسع
 طویلمشدی . ایکنچی سالونک ایکی ستونی موجوددر . بوراسی دہ و قیلہ طوانلی
 ایدی . دیوارلری ایی محافظہ ایدلمشدر . بو سالونک دہ صاغ و صول طرفندن دیوارلرک
 قالینلی آره سندن معبدک اوست طبقہ سنہ چقان مردیوہ نلر وارددر . مردیوہ نلرک
 مرمر باصماقلری و طوان نقشلری حتی بو نقشلرک مختلف رنگلری بیلہ محافظہ
 ایدلمشدر .

اوجنچی سالون (سہ للا) یعنی حلوتکاهہ ایکنچی سالونک درت یحق مترو
 آشاغیسندہ بولنقدہ در . بو ایکی سالونی یکدیگرندن تفریق ایدن و ۱۶ مترو عرضندہ
 مرمر لوحہ لردن یاپیلمش اوچ کوزلی بر مدخل وارددر . کیریلنجه بر محلق
 کلیر و بورادن یتہ اون آلتی مترو عرضندہ و مرمردن معمول اون یدی باصمقلی
 مردیوان ایلہ حلوتکاهہ اینیلور . بورادہ بیزانس دورندہ یاپیلمش همان حلوتکاهک
 نصی و تکمیل مردیوہ نلرینی ایچنہ آلمش بر کلیسا بولنیور ایدی . حفریاتندہ حلوتکاهہ
 بو کلیسا انقاضندن تطہیر ایدیلہ رک بو کوزل مردیوہ و تکمیل حلوتکاهہ میدانہ چیقار
 یلمشدر . ۵۸ مترو طولندہ اولان و ستونلرینک بر قسمی دیوارہ متصل و ہر ستونک آره سی
 حجرملی اولان حلوتکاهک دیوارلری بعض محللرندہ یدی مترو ارتفاعہ قدر
 موجوددر . ستونلریلہ تصاویر و نقشلرلہ ایشلمش دیوارلریلہ و قیلہ پک مزین بر محل
 اولدینی آآن موجود اقسام مختلفہ سندن استدلال اولنقدہ در . بو محلہ کی مقدس
 قویو حالا موجوددر .

حلوتکاهک آرقہ دیوارینک گوشہ سندہ حفریات اثناسندہ بعض تمللرہ تصادف
 ایدلمشدی . بوتمللرک معبدک اک مقدس محلی عد اولتان (آدیتون) اوفق بر معبدک

تملاريدركه ايجروسنده مشهور هيكلتراش (قاناخوس) ك ياپمىش اولديغى آپوللونك برونز هيكل بولنيور ايدى. بو هيكل برانخيدلر طرفندن ايراهه كتوريلمىش واسكندر كبير طرفندن ينة معبدە اعاده اولمىشىدى. هيكلتراش (قاناخوس) مشهور (بوليكلك) ك شا كردى اولوب قبل الميلاذ آلتىنجى عصر ك اولمىشده بر حيات ايدى. معبدە كاهنلر ك زيارتنه كلن زواره بو هيكل ك اوفق مقايىسده ياپيلمىش برونز تقيدلر صايلمىشده ايدى. هيكل ك اوفق قطعه ده بر مثلى لوندره، موزه سنده در.

تكميل مرمر دن معمول بو معظم بنا ستونلرى، آهني دن ديوارلرى وهيت مجموعەسى بو ستون اورمانى بياض مرمر دوشمه اوزرينه صاچيلان ضعيف مائتراق كولكلر زوار اوزرينه اونوديلماز جازبه دار بر تائير براققمده در. بلا اختيار اوزاقلردن دريندن ايشيديلان بر موسيقى ك غريب صداسى وعجزون شريقلر ايله باشارينه آلتون چلنكلر كچيرمىش اوزون، بياض لباسلر ايله مستور اختيار راهبلك وسكوتى بياض راهبلك بوده ايلزردم طولاشان خياللرى كوز اوكنه كليور. و (موزارت) ك «لافلوت آنشانت» اوپراسنك «بو مقدس دهليزلرده» ديه يازديغى اونوديلماز لايىموت موسيقىسى قولاقلره عكس ايدىور ايدى.

معبدك جوارنده ميلهت دن ديدىمايه منتهى «مقدس جاده ك» بعض اقسامى نه تصادف اولنور. بوراده ظهور ايدن بر محكوك طاش جاده ك $\frac{1}{4}$ ۱۶ كيلومترو امتدادنده بولنديغى و (ترايان) دورينك $\frac{1}{14}$ نجى سنه سنده ياپديرلمىش اولديغى بيلدير مكدە در. بو موقعدن اعتباراً معبدك جوارينه قدر جاده ك ايكي طرفنده اللرى ديزلرى اوزرينه قوللمىش و اوطورمىش بر وضعيتده اوله رق، اسكى مصر هياكلنه مشابه، اون هيكل بولنيور ايدى. بونلردن يالكنز بر هيكل ك قول باجاق كى اقسامى موجود در. متباقيسى وقتيله لوندره موزه سنه كتوريلمىشى.

حفريات بك اعتنالى بر طرزده ياپيلمىشده در. حافرلر طرفندن تكميل معبد ميدانه چيقاريلمىش و هر طرفى تطير ايدلمىشدر. ستونلر حقتنده بر فكر حاصل ايدم. بيلمك ايجون منهدم ستونلردن برى تكميل اقساميله استوانى اوله رق بر صيره يه ديزديرلمىش در، صچاق طبانلرى، قورنيسلر، باشقلىر، تصاويرى حاوى لوحلر

معبودك نرہ لرندہ بولندیسہ اووالرہ منتظم بر صورتدہ وضع ایدلمش ومعبودك شكل اصلیسہ خلل كثیر یلكسزین دیوارلرینك بعض تہلكہ لی اقسامی دہ ترصین ایدلمشدرہ . دیدیمادن بلاطہ قدر عزیز بکہہ برابر عینی یوللردن عودت ایتدك . بلاطدہ خرابہك بعض محالریخی تکرار تدقیقندن صوکرہ مندرسك كچید محلدنہ بربریمزدن آیرلدق . مومی الہ دیدیمایہ بن سوکویہ عودت ایدیوردم .

سوزینی طوتمش اولان آرابہجی وقت معیندہ کلوب عینی کولر یوزلہ آرابہسی وتریقاتی آئندہ ایکلہین بار کیری یانندہ کچید محلدنہ بی بکہہ یوردی .

کلیر کن آرقداشمنلہ خوش مصاحبہلر یولمزی قیصالتمشدی . شمدی ایسہ یالکیز باشمہ بوقوچہ اووایی نصل کچہ جکم دیبہ جدآ دوشونیوردم . آرابہجینك اینجہ پردہدن طوتدیردینی بزشرقیسی ، وبارکیرك یورور ایکن متادیآ صاللا دینی باشی اوزرندہ دیزیلی چیغراق صدالرینك تأثیریلہ سکوتہ دالمشدم . صارصینتیدن وکونشك حرارتندن او قومغہ امکان یوقدی . اطرافی سیر ایدرکن ایستر ایستہ من برچوق پروژہلر یامغہ باشلادم . اسپایادہ برخیلی شاتو قوردقندن صوکرہ خلیالریمہ وسعت ویرہك مملکتك ہر طرفندن شمندوفرلر کچیدم . کچدیکمز اووہدن جدوللر آجہرق اوزرندن قایققلر واپوڈلر ایشلندم . بورالرہ عصرك ترقیاتی دخول ایتمش نفوس آرتمش و اووہك ہرقادیش طوپراخی اکیلمش منبت بر حالہ گلش اولدینغی کوردم .

دکنلری قرمہیہ تحویل ایدن والنندن کلسہ چامورلریلہ بر قاچ عصر صوکرہ بوتون آق دکنز آطہلرینی قرمہیہ ربط ایتك املنی کوسترن مندرس (استرابون) ك قولنجہ اسکیدن (میلہات) ایلہ (پریہن) آرسندہ دکنزہ منصب اولیور ایدی . (پریہن) شہری ایسہ (پلوتارق) (استرابون) و (پیلین) کورہ ساحلدن ۴۰ (ستاد) یعنی ۷ کیلو مترو مسافہدہ بولنیوردی کہ شمدیکی تدقیقاتدہ بومؤرخلرك سویلدکلرینك دوزغریلغی اثبات ایتکدہدر .

مندرسك طولی اوچ یوز الی کیلو متروندن فضلہدر . منبی قدیم (سہلہنا) و شمدیکی دینار ، و یقیندہ صوکرہدن تأسیس ایدلمش (آپامہ آ) شہریلہ

(اولوبورلو) آره سنده كى بىك اوچيوز مترويه قىرب ارتقاعده بر طاغده در .
 (استرابون) مندرسك منبعك (سهلنا) شهرىك تام اورته سنده بولنديغى سويلر .
 مؤرخ (پلين) ايسه بوشهر كى اسكيدن (آنايه نون) تسميه ايدله بىكى و (اولوقرمى)
 نام كولدن نبعان ايتديكى ، وكولك اسميله مسمى ، بر طاغده بولئوب نهر كى
 (سهلنا) (آپامه آ) (اوبمه نيا = ايشقلى) و (پارغىلا = كوكر جىلك) دن
 كچه رك (پرين) ۴۰ ستاد مسافه سنده (پرين ايله ميلهت) آره سنده دكزه
 دو كولدىكى يازار . مندرس پك قوسلى و طولامباچلى بر نهر در . اسكيدن يالكر
 ميلهتك بر آرز يوقاريلرينه قدر كىلر ايشلهيه بيلور ايدى . فقط (مهلىزاندرك)
 قبل الميلاد ۴۱۴ سنده ايلك دفعه اولمق اوزره (قاريا) الكسك منتهى حدوديه
 واصل اوله بيلمك ايجون نهر كى قسم علىاسنه قدر قايقارله كيتديكى (پوزانياس)
 يازار . مندرس - و مندرس اووه سى حقنده كى مشاهداتم و پروفور (غروند)
 ايله (فيلپ سون) كى بواووهك تشكىلاتى حقنده كى درين تدقيقاتلى بجملا شويلهجه
 خلاسه ايديله بيلور .

سو كه دن اعتباراً مندرس اووه سى اوچ قسمه تفريق اولنه بيلور . شمال قسمى
 اسكى مندرسك جوارى در . جنوب قسمى مندرسك بىكى بجراسى و اطرافى و اوچنجيسى
 ايسه ساحل اقسامى كه مندرسك دكزه دو كولدىكى محل و حوالى سيدر .

مندرسك اسكى بجراسى شمعى قوراق بر حالده در . يالكر قيشك سامسون
 داغلرندن دو كولن ايدماقلا ايله طولار . و اطراف طاشار . سو كهك جنوبندن
 اعتباراً اووهك شمال قسمك اتكلرينى تعقيب ايله (پرين) كى براز اوته سندن
 جنوب استقامتنى آلهرق ، (ميلهت ايله لاده) آلهسى آره سندن سو كرم دن آچش
 اولديغى بىكى بجر ايله يرلشوب دكزه منصب اولوردى .

اسكى بجر ايك طولامباچليدر . حال حاضرده بعضى محللرى سارلق و بىطافلىدر .
 اكثرى محللرى قوريدر . قيشك طاغدن كلن سولر طاشهرق اطرافى بر كول حاله
 كتير بر و بوصولر حيزرانه قدر چكىلمز مرور و عبور همان منقطع اولور .
 مندرسك شمىكى كنش بجراسى طاشقين و سريغ جرياناتلى سولرينى دكزه

دو کەمکەدەر . سولری یو کەلیدیکی زمان ارتقاعی اووونک سطحی کچرک طاشار و اطرافنی برکول یاپار . و بوسیدن سوکه ایله بلاط آره سنده کی مناقلات سوکه نک جنوبدن اعتباراً کسب صعبوت ایدر .

اووونک شمال قسمی مندرسک سولربنک هجومه معروض قالمیوب یاغمورلی موسملرده بباطلق حالی آماز . اوو بوموسملرده ایکی منظره اراڤه ایتیمکەدەر . شمال قسمی چایرلی ویشیلک و مزروع اولوب جنوب قسمی ایسه تمامیلە برکول حالدەدەر . نهر بو بباطلق ایچندن ایکی طرفه ییغیدینی قوم سیرلری آره سندن دکره دوکولویور .

اووونک شمال قسمک سطحی جنوب قسمدن دها مرتفع اولدینی (غروند) (وفیلپ سون) ک تدقیقاتندن آ کلاشیلمشدر . بوتدقیقاته نظراً اووونک صاری کمر جوارلی اون و (برین) حوالیسی ایسه آلتی مترو انفاعندهدەر . میلەت ایله برین آره سنه مصادف قسمک ارتقاعی هنوز صورت قطعیەده تدقیق ایدیلوب آ کلا- شیلە مامشدر . مع مافیە بو قسمک اسکیدن چوکه مش اولدینی تین ایتمشدر .

(استرابون) . کوره مندرسک منبئی یوقاریدهده سویلدیکمز وجهله (برین) دن (۴۰ ستاد) و میوس دن (۳۰ ستاد) مسافهده بولندینی ومنصبیدن اعتباراً نهرک عمقی آ ز اولدینی ایچون آلتی دوز قایقارله (میوس) کلندیکی سویلر بو صورتله (میوسی) لیانی تدریجاً طولهرق تدریجاً برلیمان اولمقدن چیقمش واهالیسی میلەته هجرت ایتمشدر . سالف الذکر مؤرخلرک تأییدینه نظرآده مندرس اسکی مجراسنی قرن وسطی به قدر تعقیب ایدرایدی سوکره لری (برین) ک شمالنه ن (لاده) آطه سنه دوغری « آلوویون » لری ییقارق بو صورتله یتاغی ارتفاع پیدایدن نهر تبدیل مجرا ایله جنوب استقامتی آلمغه مجبور اولیور . و میوس - آوشارقله سنه قدر اوزانان اسکی (لاثموس) کورفزینه سولرینی دوکەمکەدە ایدی . بلکه اوزمانلر مندرس تبدیل مجرا ایدرک دوکیدیکی قوم وچامور کتله لرله (لاده) وجوارینی طولدیرمش واسکی مجراسنک سولری چکلمسیله یکی براراضی میدانه کلش اوزماندن بری میلەتک دکر ایله علاقه سی منقطع اولهرق طاشقین سولربنک سوروکه دیکی قوم وچامور طبقه لری سولر طاشدینی مو- ملرده

بورالینی تدریجاً طولدیره رق هر سینه اراضینک ارتفاع کسب ایله یو کسلیمکده دوام ایتدیکی کورولیورن ته کم وقتيله یاییلمش کاروانسرایلرک تمللری الیوم طوبراقلر آلتنده بولندینی کبی بلاط کوی ده اق کوی طرفه چکیلیمکده در . اووه نك شمال قسبی آغاچسز بر قسبی ایسه چایرلق و اوتلاق و قسم مهمی ایسه مزروع بولمقده در . غیر مزروع و چایرلق اولیان محللریده ایسه زقم و میان کوکی یتشمکده در . مندرسک اسکی مجراسنک بطاقلق محللری سازلقدر .

اووه نك بواقسامی موسملرده یوروکلر ایله مسکون اولسی و اراضینک مزروع و حیواناتک اوتلاق محلی بولنسی قیشک بر بطاقلق حالنی آلامقده و زمین صولرینک دها درینلردن کچمکده اولدیغه دلالت ایدر مع مافیه اووه نك صامسون داغلری اتکلرینه مصادف اقسامی یوقاری قسم اراضیسندن سطحی اعتباریله دها آچمقده در . اطرافنده بولنان بطاقلق بوکا دلالت ایتیمکده در .

اووه نك ایچنده کوی یوقدر . احساب املاک سوکده و صامسون داغلری اتکنده بولنان قریه لرده اقامت ایدرلر .

خلاصه ایدلر کده مندرسک شمال مجراسی پک اسکی وقتلرده حال فعالیتده اولوب یکی آچش اولدینی جنوب مجراسی ایسه قرون وسطی ده حصوله کلمشدر . مندرسک یکی آچش اولدینی مجرا قبل المیلاد آلتنجی عصرده بویوک بر لیان اولان (میوس) شهری یعنی عزاب کولنک شمالندن کچهرک جنوب غربی استقامتندن بافی کولنه دو کولوب اورادن آلدینی صولرله برابر ساقز برونسک شمالندن بر قوس چویره رک بلاطک اوزرندن وینه جنوب غربی استقامتندن دکنزه دو کولور .

قره دن دکنزه دو غری اوزانان منصبی اوچ کیلومتر و امتدادنده در . مندرسک جریانی قوتلی اولوب دکنزه مقاومت ایدرک متماًدیاً دو کیمکده اولدینی قوملر ایله هر سینه (دلتاسنی) اوزاتمقده ، بلا فاصله دو کدیکی قوم طبقه لری دکنزک کلی بر مقدارینی هر سینه قره یه تحویل ایتیمکده در .

ساحلک بوقسمنده و منصبک شمالندن (میقاله) برونه قدر قوس شکلنده کی ساحل ده طالع لریک حصوله کتیردیکی اینجه دیللر ایله دکنزدن آیرلمش و صولری آلجق

کوللر وارددر . بونلرک « قارینا » نامیلہ تسمیہ اولنانی اک بیوکیدر . « طوماتیا » قریہ سنک جنوبندہ وصامسون طاغلرینک اتکندہ واقعدر .

بوکوللرک اک جنوبندہ اولانک دکزلہ ارتباطی اولمیوب مندرسک بر قوی بویاہ اقار . وداها شمالہ مصادف اولان کول اورتہ سندن وبونک شمالندہ بولنان کوللرک اک بویوکی اولانک دیل شکندہ کی سدی شمال طرفندن طالعہ لک تاثیریلہ آچیلہ رق دکزلہ ارتباط حاصل اولمشدر . بوکولک دها درین اولان جنوب قسمندن و قیلہ مندرسک اسکی مجراسی کچوب د دزہ دوکولدیکنی (فیلبسون) ذکر ایدر .

اسکیدن (قارینا) کولی ایلہ جنوبندہ کی کول آره سندہ بر کولک دها موجو- دینی ، وبونک مرور زمانہ قورویوب طولمش اولدینی (فیلبسون) ادعا یتمکده ودیل اولہ رق دہ (لادہ) آطہ سیلہ ایکسجی کولک آره سندہ بوصولری چکیلمش کولی دکزدن ایران بر دیل ایزینک بعض اقسامنک تدقیقاتیلہ کشف ایلدیکنی سوبلہ مکده در .

میلہات وجوار آراضی میلاددن صوکرہ و (ٹہ فہز) دہ اولدینی کبی تدریجاً چوکش اولسی فرضیہ سی قبول ایدیلہ میہ جکی خصوصندہ بوحوالی نک تشکیلات ارضیہ سی تدقیق ایدن پروفیسور (غروید) (وفیلپسون) متفق الرایددر . تجارت و تروییلہ معروف بولنان (میلہات) ازمنہ قدیمہ دہ بویوک مقیاسدہ بر (ہینترلاند) مالک بولنیوردی . شہرک بر یارم آطہ نک شمال ساحلندہ بنا وبونک شمال و شمال غربی قسمی دہ ساحل ایلہ تحدید ایدلمش اولسی میلہات شہری نک منفرد بر آطہ اوزرندہ مؤسس بولندینی ظنی ویرمکده در . تجارت یوللری ، مندرس و میلاس اووہ لرینہ آنجق بحرآ تأمین ایدلمش اولسندن طولانی شہر تمامیلہ بحری بر بلدہ اولوب نتیجہ اعتباریلدہ قرہ یوللرینہ تمامیلہ حا کم بولنیورایدی . مع مافیہ اوزمانلردہ دخی شہردن اعتبارآ قرہ نک دکزہ دوغری ایلرولہ مسی و ساحلک دہ بطاقلق اقسامی لک شہردن ساحلہ اینک ، کرک دہ بافی کولندہ واقع (عراقلیا) شہرینہ دوغری لیلری سوق ایتک خیلی مشکلاتی بادی اولمش اولسی محتملدر . قرہ

جهتندن شهر، ظهورى ملحوظ تهلکه و تعارضدن مصون بر موقعه بولنيورايدي.
بافى كولنك وجوده گلسنده ايکي، فرضيه قبول ايديليور . كولك اليوم اشغال
ايله ديکي ياتاق اسکيدن ميلاسه قدر امتدادايدن کينش بروادينک متمماتندن ايدى.
بووادی صولرک ترايديله و ياخود وادی چو کدرک سطح بحرك يو کسلسيله صولر
هجوم ايدرك بووادی يى بر کورفز خانه کتير مش اولمسی احتمالی موجوددر. صولر
مندرسک قوملری کورفزک شمال غربى ساحلى، يعنى دکنزه متوجه قسمنى طولديروب
دکنزه علاقه سنى کسهرک کورفزی برکول خانه افراغ ايلشدى .

بوتبدلات هنوز يکي دورلرده حصوله گلشدر. اسکيدن (لاثموس) کورفزينک
مبدأي بلاطدن اعتباراً ايدى . حتى موسيو (ويغاند) ك قولنجه بعدالميلاد ۵۳۸
سنه سنده ميله تک شرق غربي سى ساحل ايله تماسده بولنيوردي . چونکه بوجهته
شهرک امر محافظه سى اينجون هيچ بر سور تملنه تصادف ايدلماشدر . كولك فضله
صولرى دار و درين بر قولدن بر آراق ساحل بونى تعقيب ايدن مندرسه ،
ساقز روننده دو کولمکده در. سطحى ايله ميله ت آره سنده وقع قسم اراضى بك ارتفاعى
۱۰ متر و در بو اعتبارله كولك سطحى ده يو کسلمش در. كولك سواحلى بوتبدلات طولاييسيله
چوکه مش فرض ايدلسه صولرک يو کسهرک اسكى حدودى تجاوز ايتميسيله يعنى اون متر و ده
يو کسلمش اولمسی ايله سواحلتک ده بعض تحولاته معروض قالمش بولمسی تدقيقات
نتيجه سنده آکلاشيلمشدر . چونکه دو غربدن دو غربى يه دالغه لرك شدته معروض
قالمش بولنان کورفزک بك ديك اولميان سواحلتک قسم اعظمى بالطبع شيمدى
صولرک آلتنده بولمقده در. كولك شيمديکي غير منتظم سواحلى و متعدد کورفزلرى،
وساحلدن آيرلمش قبالقلى بوکا دلالت ايتمکده در .

يالکيز ساحلک بعض اقسامى خصوصيله قديم (هراقليون) خرابه سنک غربى
اقسامى دالغه لرك کتير مکده اولدينى قوملر ايله توسع ايدرك بر آز شمال غربى جهته
مصادف پارچه سى بر قومسال حاله کتيرلمش و بو قومسالق اوافق براووايه منقلب
اولمشدر که اسکيدن بو اوواچنک (لاثموس) کورفزينک متممى اولديغه شبه
براقامقده در .

كولك قرەيە دوغرى ايلرلەمش اك درين كورفزي شمال غربى جهتەندەكى كورفزيدر. بوراسنك تەكميل سازلق اولسى كورفزيك درين اولمديغىنە و «لاتموس» كورفزينك كول حالنە تحولدن اقدم موجود بولمديغىنە دلالت ايتەمكەدەر. بلكەدە كولك جوارندن كچمكەدە اولان مندرسك ھەرسەنە ماشوب براقدينى قوم و چامور ايله بو كوچوك و سازلق كورفزيكەدە عمقى تەدريجاً آزالمش اولسى مەتمەلدەر .

كولك شمال ساحلەندە « ھراقلەئون » خرابەسندن ماعدەھا برچوق خرابەلەر موجوددەر . ميلەت ايله برابر حفريات پاپيلان ھراقلەئون كولە دوغرى اوزانمش برقيالق اوزرندە (آمفي تياتر) طرزندە بنا ايدلمش برشەردى . شەرك موقى او دورلردە بر كورفزي اولان (لاتموس) كورفزينك شرق ساحلنك نہايتى تەشكيل ايدىيوردى .

كولك عمقى ھنوز اولچولەمدىكى ايچون معلوم دكلدەر . بالنى اولدجە كشير اولسى كولك درنجە اولديغىن ائما ايتەمكەدەر . كولەدە آلتى دوز پك بسىط پاپيلمش قايىقلر ايشلە تيلمكەدەر . ھەرسەنە داليانلر قورولور و كثرلە بالق صيد اولنور . ۱۳۷۵ مەتر وارتقاغندە بولنان، آردو آزو غرايتدن مەتشكل و زروەسى درين ياريقلرى سيورى چيقينىتيلرلە قورقونج بر منظرە ارانە ايدن بش پارماق « لاتموس » طاغى كولك شمال شرقى ساحلەندەدەر . و جنوب شرقىيە (ميلاسە) طوغرى امتداد ايدەر . قياردن مەتشكل بو طاغ آغاچسز و نباتدن محرومدەر . طاغك بر خصوصيتى دھا واردر كە اودە آنا طولينك يالەكز بو موقەنە بخصوص اولمق اوزرە قاپلانلر بولنسى و بو جنوارلر ك بر يوواسى اولمسيدير .

مندرسك عرضى و درينلىكى سیرسفاشنە صالح بر حالە افراغە مستعد اولمقلە برابر مجراسنك تطهيرى كلفتە وابستە بولنديغندن، آيدينك جنوبەندە وچينە چاينك مندرسەلە برلشديكى محلدە صمى براوفاق ليمان وجودە كتيريلەرك اورادق اعتباراً دكزە طوغرى ، مجرايى آزچوق تعقيب ايدن برجدول آچيلەرق مندرسك صولرى بوجدولە آلنوب ونەرك فضلە صولرى ايسە يە اسكى ياتاغنە ترك ايديلەجك اولور ايسە آيدن شەرى بر ليمان حالەكلەرك دوغريدن دوغرىيە دكزە ربط ايدلمش

اولور بوسورتله تكميل بوحوالينك و آيدين اوو وسنك تجارت نقطه نظرندن نه درجه لردم
كسب اهميت ايدم جكي ومعمور اوله جني وارسته ايضاحدر .

مبارك غالب

موك

ديديمايه دائر نشر اولنان اثرلر

Haussoullier : Etude sur l'histoire de Milet et du sidyméion

Haussoullier - Pontrémoli : Sidymes 1904

ميهل و ديديمايه عائد منتشر آثار

Glötz : Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions
et Belles Lettres 1906

Rehm : Milet

Diels-Rehm : Garamenifragmente aus Milet 1904

Wilsky : Karte der Milesischen Halbinsel 1906

Haussoullier : Etude sur l'histoire de Milet 1904

« Les Iles Milésiennes 1902

H. Knackfuss : Das Gathaus von Milet

Salis : Ausgrabungen in Milet und Didyma 1903

Sartiaux : Villes mortes d'Asie Mineure 1911

Herzog : Test und Kultelegende von Didyma 1905

Bilabel : Untersuchungen über Milet und seine Kolonien 1913

Th. Wiegand : Vorläufige Berichte über die Ausgrabungen in
Milet und Didyma 1-8 , 1900-1925

بالايه مندرج اثرلردن قاره ميهل و ديديما قديم شهرى و بورالردم مختلف سنه لر طرفنده
ياپيلان خفريات حقنده داها زياده تعميق معلومات ايدسيور .